

Ļoti saulainā sestdienā, 2016. gada 21. maijā Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūta (LU CFI) teritorijā, Rīgā, Ķengaraga ielā 8 notika konkursa „Saules kauss 2016” noslēguma pasākums – saules transportlīdzekļu sacensības.

Saules Kauss Latvijā notiek jau devīto reizi, un tieši maija trešās nedēļas sestdienā, kas, kā rāda vēsturiskā pieredze un arī statistika, 98% ir saulaina. Taču šoreiz saule bija par visiem 100%! Saules Kauss 2016 sacensībām bija reģistrējušās 48 komandas, no kurām 24 labākām (atlase pēc iesūtītajām skicēm par plānoto modeli) bija izsūtīti saules bateriju un motorīņu komplekti. Uz pasākumu sestdien 21.maijā ieradās 43 komandas, katrā 2-3 dalībnieki, kopskaitā 93 skolnieki no Alojās, Rēzeknes, Rīgas, Carnikavas Jelgavas Madonas Mālpils, Naukšēnu, Kalētu, Priekuļu, Raunas, Rūjienas, Siguldas, Smiltenes, Valmieras, Suntažu un Vecpiebalgas skolām.

Pulksten 10:00 pasākumu atklāj LU CFI direktors, akadēmiķis Andris Šternbergs, uzrunas saka Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs, akadēmiķis Andrejs Siliņš un Rīgas Enerģētikas aģentūras pārstāvis Rihards Baufals. Atklāšanu noslēdz pasākuma galveno organizatoru un tiesnešu – LU CFI zinātnisko asistentu Aināra Knoka un Pētera Lesničenoka vadošie norādījumi.

Pasākumā tiek demonstrēti arī reāli nulles emisiju transportlīdzekļi – Izziņas un eksperimentu centra (IEC) “Lielvārdi” un LU CFI veidoti saules elektriskie velosipēdi.

Pirmās notiek ātruma sacensības Tautas klasei 9 m garā distancē, kur 1.vietu iegūst Raunas vidusskolas komanda “Jaunie ģēniji”, otrajā vietā Jelgavas 5. vidusskolas komanda “Saules auto”, un trešajā vietā Siguldas Valsts ģimnāzijas komanda “Soleed”. Nestandarta klasē ātrumā uzvar Rīgas Valsts 2.ģimnāzijas komanda “Mazais Draudziņš”, otrā paliek IEC komanda “Lielvārdi – 2”, bet trešajā vietā Suntažu Valsts ģimnāzijas komanda “Suntiņi”.

Spēka trasē Tautas klasei uzvaru izcīna Jelgavas 5. vidusskolas komanda “Saules auto”, kuru saules mašīna varēja pavilkt 180 ml ūdens (trīs 60 ml pudelītes), otrie un trešie spēj izkustināt tukšu kravas kasti, un tie bija Siguldas Valsts ģimnāzijas komanda “Soleed” un Jelgavas 4. vidusskolas komanda “Saules Mehi”. Nestandarta klasē, pavelkot 6x60ml smagu kravu, uzvaru izcīna IEC komanda “Lielvārdi – 1”; otrajā vietā, pavelkot 4x60ml smagu kravu, paliek Rīgas Skolēnu pils komanda “RSP Solar”, un trešajā vietā viņu kolēģi komanda “RSP Subzero”, pavelkot tukšu kravas kasti visātrāk.

Ūdens sacensībās saules laivām 8 m distancē Tautas klasē pirmo vietu iegūst Rūjienas vidusskolas Jeru skolas komanda “Endzele XL”; otrajā vietā Jūrmalas Bērnu un jauniešu interešu centra (BJIC) komanda “Saules Komanda” un trešajā - Rūjienas vidusskolas Jeru skolas komanda “Endzele 01”. Nestandarta klasē 1. vietu izcīna Jūrmalas BJIC “Saules Komanda”; 2. vietā - Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas komanda “Man vienalga”, un 3. vietā – Alojās Ausekļa vidusskolas komanda “Sun Stealers”.

Rīgas Skolnieku pils komanda „Solar Radio” (Valters Šnī, Mārtiņš Jekimovs; skolotājs Jānis Ozols-Ozoliņš) demonstrēja radio-vadāmu Saules mašīnu, izmantojot mazās Tautas klases saules baterijas, un oriģinālu enerģijas uzkrāšanas shēmu ar superkondensatoru un parasto

kondensatoru. Saules lidmašīnu ar saules baterijām uz spārniem planējumā vadīja Jelgavas 5. vidusskolas komanda “Saules Avio” (Toms Kaidalovs, skolot’jas Josifs Spirits).

Saules Kauss 2016 absolūtie uzvarētāji tika noteikti, ņemot vērā vairākus kritērijus – mājas darbus (modeļu skices un video par modeļa gatavošanu), veikumu sacensībās, kā arī zināšanu pārbaudi, aizpildot izdalīto anketu ar 10 jautājumiem par zaļās enerģijas tēmu. Pirmo vietu ieguva un REA sponsorētos sporta pulksteņus saņēma Siguldas Valsts ģimnāzijas komanda “Soleed” (Pēteris Bērziņš, Ralfs Cimermanis); otrā vieta - Jelgavas 4. vidusskolas komanda “Saules mehi” (Agris Andersons, Artis Plāciņš), un trešajā vietā - Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas komanda “Man vienalga” (Beāte Banga, Gatis Birznieks, Raivis Marčenkovs}.

Lekcijas par otrās paaudzes Saules fotovoltiskajiem paneļiem, gaismu un redzi, Lielo hadronu paātrinātāju lasīja fizikas zinātņu doktori jaunie zinātnieki Aivars Vembris, Sergejs Fomins, un doktorantūras students Ainārs Knoks, bet pieredzē par koka velosipēda būvi dalījās Rūjienas vidusskolas 9. klases skolnieki Oskars Bambāns un Arnis Eduards Straume.

Paldies dalībniekiem, kuri mācēja savus modeļus izkustināt gan zemes gan ūdens trasēs, un pat gaisā; paldies organizatoriem – LU Cietvielu fizikas komandai ar topošajiem zinātniekiem, doktorantūras studentiem Pēteri Lesničenoku un Aināru Knoku priekšgalā, kā arī vislielākais paldies –pasākuma atbalstītājiem – Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūtam, Latvijas Zinātnes padomei, Eiropas Komisijas pārstāvniecībai Latvijā, AS “Latvenergo”, SIA “L’Oreal Baltic”, Rīgas Enerģētikas aģentūrai, SIA “Viessmann”, žurnālam “Ilustrētā Zinātne”, SIA LMT, kā arī mūsu tehniskajam atbalstītājam SIA “Life Fitness” un informatīvajiem atbalstītājiem – Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentam un Izglītības un zinātnes ministrijai.

Dažas bildes var apskatīt un lejuplādēt:

<https://failiem.lv/u/s9zvgxhc>

Un te ir saite uz Google Saules disku, kur aplūkojami visi šogad atvestie un startējušie modelīši, kā arī dažu skolnieku video par to, kā tie top:

<https://plus.google.com/+SaulesKauss/posts>